

Observatoriul e de doue ori in
septimana, mercuria si sambata.

Prețulu

pentru Sibiu pe 1 anu întregu 7 fl.,
pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa
cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimisu
cu post'a in lăintrulu monarchiei
pe 1 anu întregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl.
— In strainatate pe 1 anu 10 fl.
său 22 franci, pe 6 luni 5 fl. său
11 franci; — numeri singuratici se
dau căte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu si literariu.

Ori-ce inserate,

se platescu pe serie sėu lina, cu
litere merunte garmondu, la prim'a
publicare căte 7 cr., la adon'a si a
trei'a căte 6 cr. v. a. si preste aceea
30 cr. de timbru la tesaurulu publicu.

Prenumeratiunile se potu face in
modulu celu mai usioru prin assem-
natiunile postei statului, adrese de
a dreptulu la Redactiunea Diariului
Observatoriulu in Sibiu.

Nr. 75.

Sibiu, 19/1 Octobre 1879.

Anulu II.

Abonamentu nou la „Observatoriulu“.

Prin acėsta se deschide abonamentu nou pe
triluniulu Octobre—Decembre a. c. si anume:

cu 2 fl. v. a. in lăintrulu monarchiei,
cu 2 fl. 50 cr. sėu 6 franci in strainatate.

Acei p. t. domni abonati alu caroru abona-
mentu espira cu ultim'a Septembrie st. v. sunt
rogati a'si reinnoi abonamentulu de timpuriu, pentru
că se nu suferu intrerupere in espedarea diariului.

Banii de abonamentu se transmitu mai usioru
si mai siguru prin asemnatiuni postale (mandate)
de a dreptulu la: „Observatoriulu“ in Sibiu.

Esemplarie complete mai avemu vre-o căteva
atātu dela inceputulu anului, cătu si din semestrulu
alu douilea.

Conditiiunile de abonamentu se potu vedea in
fruntea diariului.

Redactiunea.

Din Banatulu Temisiorei 12/24 Septembrie.

Dupa durerosele sciri publicate de 2 luni
incōce in diarele magiare si germane din cele patru
comitate (districte) a le Banatului, adeca Torontalu,
Temesiu, Crasiovi'a, Severinu, ne ridicaramu si noi
sfiōs'a voce in Nr. 71 in favōrea acelei tierisiore.
De atunci ne venira căteva sciri, pe care ne tinemu
de datoriu a le face cunoscute lectoriloru nostrii.
Frumōs'a tierisiōra Banatulu cu teritoriu de 570
miliarie austriace patrate, cu mai bine de 1 mil. 300
mii de sufete, merita tōta atentiunea si grij'a com-
patriotiloru si cu atātu mai virtosu a romaniloru,
cu cătu preponderant'a maioritate de locuitori este
romanēca.

Din doue corespondentie ce ne stau de inainte,
vomu scōte aci numai din cele care nu sunt nici
prea optimisțe nici prea pessimiste.

Rezultatele recoltei din estimpu nu sunt preste
totu rele, ci numai in una parte din comitatulu
Temesiu si din Torontalu. In regiunile Lugosiului
si mai pe sub munte au fostu grāne destulu de
bune, s'au facutu si alte producte, de si mai
puține decātu alta-data. Inse ori-cine vrea se'si
faca idea chiara de resultatu, n'are decātu se
compare tarifele de pretiuri ale cerealielor din
piatile mai de frunte, cum Temesiōr'a, Becicherecu,
Lugosiu etc. Grāulu celu mai frumosu costa hec-
tolitru 10 fl. 50 cr. v. a. De fōmete nu pōte fi
vorba, pentru-cā de candu Banatulu e curmatu din
doue parti cu cali ferate, lips'a unoru districte e
implinita usioru din altele si — asta-data anume
din Transilvani'a, unde grāulu abia au ajunsu la
pretiulu de 8 fl. si papusioiulu la 5 fl. Asia se
pare că auctorii faimelor exagerate sunt mai multu
speculanti si cei ce isi avea grānariile pline din
anulu trecut. Scopulu loru este, că se urce pre-
tiurile cu maiestria spre a robi pe o parte din
locuitori prin usuraria de 100 până la 300%. In
totu casulu, vreo 30 până in 40 de comune voru
suferi mare lipsa, daca gubernulu nu le va veni in
ajutoriu cu unu inprumutu, fia in bani, fia in pro-
ducte, pe langa obligatiune solidaria, inse sau fara
nici-o usura (camata), sau cu una usiōra de 5
multu 6%. Gubernulu trebuie se faca acestu lucru,
daca nu voiesce se dispara contribuentii in bani
si in sange, in daun'a tesaurulu publicu si a ar-
matei. Apoi nu s'ar pricepe de locu, de ce trēba
se fia atāti functionari dela administratiune, daca
ei nu aru informā pe gubernu nici macaru despre
starea materiale a locuitoriloru. Precum le place
unoru functionari a se preamblā pe la Craiov'a si
Bucuresci, că se afe „ce mananca si ce beu boierii
si professorii din Romani'a“, trebuie se le placa a
caletori si prin districte din o comuna in alta, că
de aceea tragu platile indoitu mai mari decātu le
avea sub austriaci. In acēsta privintia inse ori-cine

citesce diarele locali nemtiesci din Temisiōr'a,
Lugosiu, i se face perulu maciua de abusurile ce
afla. Daca inalt. sa c. r. archiducele Albrecht
cu ocaziunea petrecerei sale in Banatu pe la finea
lunei lui Maiu s'au interesatu fōrte de aprōpe despre
starea fisica, intelectuale si morale a locuitoriloru
si a luatu despre tōte informatiuni exacte, că si
mai antierti in. sa archiducele Rainer in frumōs'a
Bucovina, apoi cu ce sunt ore datori prefectii
cei mandrii, vice-prefectii cei cu capulu pe susu si
subprefectii (pretorii, szolgabirai) cei cu ochii intorsi?
Nu cumva se faca totu numai raporturi despre
dacoromanismulu si panslavismulu scolariloru din
clasea IV?

In cătu pentru starea sanetatiei, anume a lo-
cuitoriloru romani, apoi ni se observa cu cifre sta-
tistice a mana, că in tinuturile baltōse si inputite
ori-ce rassa de ōmeni, nu numai romanii, suferu
fōrte greu de friguri periculōse, produse de asia
numit'a Malaria, in Banatu, că si de a lungulu
Tisei, că si pe la Dunare dela Slavoni'a până
afundu in Romani'a, că in cetatile inchise, situate
intre balti, buna-ōra că Aradulu, Mantu'a s. a. pe
unde si soldatii din garnisōne pica cu sutele că
muscele. Dara cine este de vina, daca acelea
balti afurisite nu se scurgu intru o miie de ani,
daca nu se plantēdia paduri, daca locuitorii n'au
fostu suferiti se aiba scōle in sute de ani, era
acuma le facu scōle numai cu scopu de ale scōte
limb'a din gura, daca nimeni pe lume nu ia inve-
tiatu se'si faca case din materialu bine uscatu si
curatu, cu ferestrii mari si luminōse, in scurtu,
daca pentru sanetatea locuitoriloru n'au portatu
nimeni nici-o grija! Voiti se vedeti romani sa-
netosi? Cautati'i pe la pōlele muntiloru si in
munti, chiaru si la siesuri padurōse; dara apoi se
nu'i infundati in cetati puturōse de ale Ungariei,
pe unde mortalitatea este mai mare decātu ori-unde
in Europ'a, afara de Rom'a si inca de unele cetati
reu situate.

Informatiunile functionariloru dela minele Ora-
vitiei, Ruskberg etc. sunt vorbe de claca. Nu că
romanii n'aru fi in stare se lucre in baile de feru,
ci adevverulu este, că partea cea mai mare a ro-
maniloru din acelea tinuturi au din ce trai pe
suprafacia pamentului, pe care'lu cultiva si ei
cu atātu mai bine, cu cătu e mai scumpu pe acolo,
adeca jugerulu dela 150 până la 400 fl., prin ur-
mare nu le convine se lucre sub pamentu. Apoi
minele din Banatu nu prea au vreunu trecut
istoricu asia vechiu, că se poti dice, că locuitorii
de prin acelea regiuni aru fi facutu vreo scōla
lunga la montanistica. Preste acēsta, intrebati
numai de aprōpe, ce simbria s' dā la romani, si
cum sunt dadaciti lucratorii straini. Asia se in-
tielege de sine, că dintre romani mergu la „munc'a
de baisiagu“ — ad metalla, dicea antici romani —
numai aceia carii nu'si potu castigā pana de tōte
dilele in altu modu. Voiti romani montanisti cu
traditiuni stravechi? Cautati'i in muntii Abrudului
si ai Rosiiei, cum si pe la Secarambu si pe airea.

Dela Lugosiu avemu informatiuni lungi despre
nefericitulu processu intentatu de cătra vreo 37 de
nepoti si nepōte ai repaosatului cetatiēnu si comer-
ciantu Iova Popoviciu, contra episcopiei din
Lugosiu. Sunt vreo 9 ani dela mōrtea bietului
Iova si testamentulu lui inca totu mai dōrme ne-
executatu. Processulu abia ajunsu până la replica.
Averea de 65 mii (dupa altii 100 de mii) fl. stā
nefolosita atātu la infintiarea unei bune scōle de
fetitie, cătu si la ajutarea nepotiloru si nepōteloru
carii voru fi invetiandu la scōla. Inse despre acestu
processu de interesu comunu romanescu alta-data
mai pre largu.

Una alta corespondentia ne vorbesce din nou
despre ruin'a causata prin falimentulu celu mare
alu cassei de pastrare din Lugosiu, despre calami-
tatea in care falitii talchari totuodata condamnati
la temnitia, au aruncatu pe sute de familii mai
alesu romanesci; adaoge inse, că cei mai periculosi
insielatori inca totu nu sunt pedepsiti.

In fine din comitatulu Temesiu vinu plansori

contra aceloru popi serbesci si romanesci, cari se
bucura de venituri grase dela căte trei până la
4000 fl. pe anu, cari pōrta reverendi si rase
(sutane) de metase négra grea, de care'si facu
femeile rochii de parada, āmbra in trasuri elegante,
cu cocōne inpotionate, era parochiile loru n'au
inaintatu intru nimicu mai bine decātu parochiile
batute de D-d. cu popi betivi.*) Acestea tōte inse sunt
de competentia foiloru bisericesci, mérga acolo cu
ele cei cari voru se le dea in publicu. Una totusi
nu potemu trece nici noi cu vederea. Strainii sunt
fōrte aplecati a judecā despre cultur'a si valōrea
morale a popōraloru si in specie a romaniloru, dupa
cultur'a si valōrea morale a clerului; si trebuie se
marturisimu, că ori-unde clerulu este esitu din
sinulu poporului, era nu inpusu de airea, acolo
strainii au ōresi-care dreptate se judece si dupa
semnele din afara.

Ungari'a.

— (Atrocitati ungaro-jidovesce.)

Acuma este lume jidovēca, numai de nu ar tinea
prea multu. In respunsulu nostru din Nr. 72 datu
dlui H. dela Brasiovu amu constatatu si noi ala-
tura cu alti publicisti din acestea tieri, că ur'a
cumplita dintre crestini si jidovi n'a incetatu nici
dupa emanciparea proclamata in anulu 1868, ci
din contra, ea de atunci a mai crescutu, aici că
si in Romani'a. Eca unu esemplu mai prōspetu.
In comun'a Vanciodu din comitatulu Biharei
s'au asediatu că si in alte comune mai multi jidovi,
carciumari si speculanti. Totu acolo sunt si familii
„nobile“ unguresci. Mai deunadi vreo 6 „fetlori
de nobili“ punendu-se pe beute in cărciuma, pre
candu evreii isi serbā anulu nou, unuia din ei ii
casiuna se se ia la cēta cu jidovulu cărciumariu,
pe care'lu tranti cumplitu de pamentu si ilu batū.
Atunci ceilalti „cavaleri“ desiertara paharale intre
hohote. Intr'aceea jidovulu sculandu-se dela pa-
mentu, scōse din alta camera unu revolveru incar-
catu si esindu trase dreptu spre peptulu adversari-
ului seu, glontiulu inse numai cătu ilu frecā. In
acelu momentu ceilalti jidovi carii tocma esia din
sinagoga, navalindu inlăintru se aruncara asupra
celoru 6 juni, carii inse dupa o lupta turbata scō-
sera pe toti jidovii afara. Intr'aceea adunandu-se
mai multi locuitori magiari armati cu ciomege, cu
furci si baltage, batura si schilavira pe toti jidovii
in modulu celu mai barbaru, in cătu cătiva nici
nu se mai potea sculā dela pamentu, era altii se
tērira că vai de ei la campu afara. A casa n'au
mai avutu ce cautā, pentru-cā intr'aceea magiarii
se aruncara asupra locuintiloru jidovesce devastandu
totu, si scōsera pe toti jidovii cu familii cu totu
din comuna afara, era apoi tinura consiliu, că in
urmatōrea nōpte se'i omōre pe toti. Noroculu
jidoviloru, că parochulu calvinescu insciintia iute pe
subprefectu. Numai dupa-ce ajunsu subprefectulu
cu panduri calareti la faci'a locului si dupa-ce
capii rebelliunei fusera arestati, se mai astemperā
cătuva furi'a poporului. Investigatiunea curge. (Dupa
„Debreczen“, „P. Napló“, „Szabadság“ etc.)

Alta scire fōrte fatale pentru jidovii din Un-
gari'a este, că mai de curendu in comitatulu Pestei
li s'au inchisu 19 scōle jidovesce in urmarea unui
ordinu ministeriale si că sunt se se mai inchida
altele mai multe, din cauza că tōte acelea scōle
nu implinescu conditiunile cerute de lege, in ade-
veru inse si pentru-cā jidovii cei cu perciuni,
jidovii galitiani, cu nici-unu pretiu nu voiescu se
invetie limb'a magiara dicēndu, că ei cu aceea
n'au ce face, că-ci aru mori de fōme cu ea.

A trei'a cauza de urgia mare pentru jidovi

*) Noi cunōscemu o diecese, in care membrii con-
sistoriului sunt obligati prin actulu de fundatiune, că
se pōrte reverendi si alte vestimente superiori numai
din tieseturi de lana, era de metase nici-odata si sub
nici-unu pretestu. Nici-decum nu se cere că clericulu
se amble in reverenda din peru de capra sau de ca-
mila; dara nici celalaltu estremu nu ilu va reco-
mendā nimeni.

s'a escatu cu inceputulu anului scolasticu chiaru in capitala, unde directiunea gimnasiului si liceului centrale r.-catholicu nu mai voiesce se suferi la invetiatura pe tinerii de religiune mosaica. Fiindu-cà in capital'a B.-Pest'a sunt preste 50 de mii locuitori jidovi, mai toti galitiani, si avendu ei multi tineri de datu la gimnasiu, asia se vedu aduse la necesitate de a'si infintià ei din poterile loru unu gimnasiu jidovescu de optu clase, pentru care se si lucra cu totu adinsulu. („P. Journal“, „Magyar Ország“ s. a.)

Eca asia stà cu libertatea jidiviloru in Ungari'a, si inca tocma in dilele, candu „Alliance universelle israelite“ se prepara se infintiedie una filiale si in B.-Pest'a, sau cà este si infintiata.

Unu altu desastru infricosiatu mai ajunse pe jidovii orthodoxi din comun'a S v o l y v a in comitatulu Beregu in dio'a de anulu nou mosaicu, candu o parte a sinagogeii in care siedu femeile se derimà tocma in ór'a servitiului dumnedieescu, si fiindu-cà acelu localu de sinagoga fusese adaptatu de asupra unei bai de scaldatu, bieteles femeii cadiura cu pavimentu, cu grindu cu totu in apa; pe 21 persóne le scósera mórte, éra pe altele schilavite. Cu ocaziunea acestui casu tristu fanaticismulu omenescu éراسi se manifestà intr'unu modu gretiosu. Pre candu alti jidovi si crestini, sarira din tóte partile in ajutoriu, càtiva jidovi carii siede in despartimentulu barbatiloru unde nu se ruinase nimicu, nu s'au miscatu din loculu loru pàna nu'si disera tóte rogatiunile prescrite pe acea di in tipicu, apoi macaru lumea tóta se péra, dara din tipicu se nu ésa. Ce mai politica va fi si in acea parte a Ungariei, cà se suferi a se deschide sinagoga intr'o baia ce amerintià cu ruina.

— (Banditi. Assassini. Defraudatori.) E lucru vechiu cà in Ungari'a talhariile (lotriile) la drumuri sunt totudeauna la ordinea dilei, nu inse totudeauna in aceeasi mesura. De o luna încóce acelea éراسi se inmultira, in càtu se apere D-dieu. Nici in Bosni'a nu e mai reu. In comitatulu Biharul stau se céra éراسi statariu. In orasielulu Tata unu banditu anume Szõnyi Mihály, scapatu de curendu din temnitia, despica capulu comerciantului evreu Langheim si a vice-notariului care amblà se'lu prinda, inpusca si pe cocisiulu avocatului Bauer, éra dupa-ce omori pe acei trei ómeni, vediendu cà e incongiuratu de soldati, mai scóse unu pistolu, cu care'si trase unu glotiu dreptu in creri.

In 26 Sept. tribunalulu din B.-Pest'a condamna la 4 ani pe S. Kinzler, pentru defraudarea sumei de 23071 fl. dela cass'a de economii din Vatiu.

In siedinti'a comitetului municipale a comitatului Pestei tinuta sub presiudu comitelui Stef. Szapàry trei subprefecti (szolgabiró) magiari fusera convinsi cà au defraudatu aprópe 17 mii bani publici. Mai deunadi unu altu prefectu din comitatulu Aradului fu aruncatu in temnitia pentru defraudare de vreo 14 mii flor. In dilele trecute prinsera in comitatulu Carasiu (Lugosiu) pe unu notariu pentru-cà furase preste trei mii fl. din banii de contributiune platiti de bietii sateni. Apoi se te mai miri de blastematiile càte se scriu din districtulu Fagarasiului, din Munti apuseni, dela Gioagiu, Dev'a, Gherl'a etc.

Carasii carii duc in trasurile loru ómeni straini, se nu primésca la drumu nici o beutura dela ei, cà-ci de si nu e totudeauna veninu in trens'a, dara daca sunt hoti, dau carasiloru de beutu pàna numai sciu de sine; atunci apoi ii trantescu din trasura si ei mana mai departe. Au patitu si mai potu pati multi carausi betivi, cà din acésta cauza se remana fara caru si fóra cai.

Parastasu pentru comandantii un-guri spendiurati in 6 Oct. 1849. Spre a infruntà si rusinà pe austriaci, acelu parastasu se va serbà si estimpu in mai multe cetati si orasie ale Ungariei cà si in alti ani dela 1868 încóce, cu pompa. Numai romanii uita usioru pe martirii loru.

Revista politica.

Sibiin, 30 Septembrie st. n. 1879.

Noulu Reichsrath austriacu este convocatu prin decretu imperialu pe diu'a de 7 Octobre viitoru. „Wiener Zeitung“ publica numele acelor'a, pe cari imperatulu i-au denumitu pairi adeca, membrii ereditari si pe viatia ai camerei senatoriale a parlamentului austriacu. Ereditari sunt: principele Carl Schwarzenberg, comitele Friedrich Thun-Hohenstein, Josef Bawarowsky si Rudolf Chotek; pe viatia au fostu denumiti: gubernorul institutului Boden-

Credit-Anstalt, consiliariulu de curte Bezecny, consiliariulu intimu Brenner-Felsach, professorulu de universitate Brücke, camerariulu comitele Caboga, fostulu ministru Habietinek, consiliariulu intimu bar. Hübner, bar. Königswarter, consiliariulu intimu bar. Lychnowsky, presedintele academiei din Cracovi'a Dr. Maier, generalulu de cavalerie comitele Neipperg, generalulu de cavalerie Schmerling, marele proprietaru comitele Serényi, marele proprietaru bar. Tinti si marele proprietaru bar. Washington.

Fostulu siefu de sectiune in ministeriulu de esterne bar. Belá Orczy a fostu denumitu ministru unguerescu pe langa persón'a M. S. imperatului in loculu decedatului bar. Wenkheim. In loculu bar. Orczy va fi denumitu subsecretariu de statu in ministeriulu afaceriloru straine d. de Kállay, fostu reprezentantu austro-ungaru in comisiunea européna din Rumeli'a orientala.

Decretulu prin care bar. Haymerle va fi denumitu ministru de esterne in loculu comitelui Andrásy inca n'au aparutu, de si denumirea lui a fostu dejà notificata in modu oficiosu cabinetelor straine. Caus'a este, cà noulu ministru de esterne, fostu ambasaduru austro-ungaru pe langa curtea regala din Rom'a, trebui se plece la Monza unde se afla de prezentu regele Italiei, pentru cà se'si ia adio si se inmanuedie scrisórea prin care este rechiematu din postulu seu de pàna acuma. Acésta este o formalitate ce trebuie implinita, pentru cà asia pretinde usulu diplomaticu.

Indata ce bar. Haymerle se va reintórce din Itali'a si va luá gerarea afaceriloru resortului seu, toti reprezentantii Austro-Ungariei din strainetate voru veni la Vien'a, pentru de a se presentà noulu loru siefu. Se suna, cà unii din actualii ambasaduri voru fi rechiemati definitivu, si inlocuiti prin altii. Despre comitele Beust, actualulu ambasaduru alu Austro-Ungariei in Paris se dice, cà isi va dá demisiunea si se va retrage in viati'a privata, nefiindu aplecatu a mai servi in carier'a diplomatica, elu, fostu odata mare si puternicu cancelariulu, subt unu siefu cà bar. Haymerle, care i-a fostu subalternu.

Pe càtu se póte sci pàna acuma apoi, inpressiunea ce a facutu asupra cabinetelor europene denumirea bar. Haymerle de urmatoriu alu comitelui Andrásy este buna. Celu puçinu, principele de Bismark reintorsu la Berlin, si-au esprimitu multumirea sa si au disu cà bar. Haymerle va pasi pe urmele antecessorelui seu. Acésta este multu si de bunu auguru pentru noulu nostru ministru de esterne dar' prea usioru de esplicatu, déca nu vomu perde din vedere inpregiurarea, cà densulu a fostu preconisatu de insusi cancelariulu prussianu si cà dela comitele Andrásy a primitu o „marsuruta ficsata“. Déca acésta este bine pentru persón'a noulu ministru de esterne, apoi nu totu acea-si se póte dice si despre viitóra sa politica, ce va fi independenta numai pàna la acelu punctu, pàna la care i va conveni cancelariulu prussianu. Unu tubu alu telefonului diplomaticu va fi deci de aci inainte cà si pàna acuma, in cabinetulu ministeriului de esterne din Berlin, éra celalaltu in cabinetulu ministrului de esterne austriacu de pe Ballplatz din Vien'a, asia, cà ceea ce se va vorbi in Berlin se va audi fórté claru si respicatu in Vien'a.

Visit'a principelui de Bismark in Vien'a a facutu o inpressiune fórté rea si alarmatóre asupra diplomatiei si lumei politice din Russi'a. Press'a russésca a si reinceputu din nou violent'a si pasionat'a sa campania in contra Prusso-Germaniei si a Austro-Ungariei. Cancelariulu russescu principele Gortciacof, reintorcenduse dela bai la St. Petersburg va trece si pe la Berlin, unde oprinduse o di, va fi primitu in audientia privata de càtra imperatulu Wilhelm. Lumea intréga este fórté curiósá si astépta cu o incordata nerabdare se vedea, déca cu acea ocaziune, cancelariulu russescu va visit'a si pe principele de Bismark séu nu.

In acelasu tempu pe candu se aflá cancelariulu prussianu in Vien'a, ministrulu de esterne alu republicei franceze d. Waddington a avutu o intalnire diplomatica cu ministrulu de esterne alu Angliei marchisulu Salisbury la baile dela Dieppe. Acestei intalniri inca i se atribue o insemnatate politica remarcabila si cu atàtu mai multu, cà ea a fostu pusa in relief in modu intentionatu séu nu, prin cuvintele pe care le au esprimitu ministrulu francesu de interne d. Lepére, cu ocaziunea visitarei fortificatiuniloru de pe inaltimile dela Somont langa Montbeliard. Ministrulu francesu au disu cu acea ocaziune: „Noi voimu pacea, singuru si numai pacea, dar' déca cineva voiesce altceva noi suntemu gat'a!“ Aceste cuvinte se considera a fi, respunsulu gubernului francesu la o aliantia prusso-austriaca.

Scirile din urma venite dela Bucuresci ne spunu, cà 7 din cele 8 sectiuni ale camerei de revisuire au primitu proiectulu de revisuire alu gubernului, ceea ce ar insemná, cà proiectulu gubernului romanu va obtínea si in camera maioritátea receruta.

Principele Alesandru I alu Bulgariei in trecerea sa la Serbi'a, va face visit'a sa si A. S. R. Carolu alu Romaniei.

Aleco-Pasia alias principele Vogorides, gubernatorulu Rumeliei orientale, o duce reu cu gubernatii sei. Sultanulu nu este multumitu de locu cu administratiunea lui, dar' cu atàtu mai multumitu este principele Gortciacof, pentru care Rumeli'a orientala este fitilulu cestiunei orientale séu déca vremu, renumitulu chibritu alu lordului Palmerston. Acea ce a fostu Schleswig-Holstein si acuma in urma Bosni'a si Hertiegovin'a in man'a diplomatiei europene, aceea va fi pentru viitoru, cestiunea celoru doue Bulgarii, adeca spuz'a resbelului.

Romania.

Dupa ce parte s'au retrasu si parte s'au respinsu in camer'a de revisiune tóte cinci proiectele de revisiune ale art. 7 alu Constitutiunei, precum se va vedea din desbaterile pe care vomu continuá a le publicá, gubernulu romanu in fine au presentatu in diu'a de 25 l. c. Camerei proiectulu seu pentru revisuirea art. 7. Pre langa proiectu gubernulu a inpartitu si listele nominative, inprimate; ele coprinde 1074 nume.

Punemu subt ochii lectoriloru nostrii espunerea de motive a d. ministru B. Boerescu, precum si noulu proiectu de lege alu gubernului romanu.

Eata-le:

Revisuirea Constitutiunei.

Espunere de Motive.

Domniloru deputati,

Arare ori, in vieti'a unei natiuni, se afla momente atàtu de grele si de serióse, cà acelea prin care trecemu noi adi. In urm'a de sacrificiuri numeroése, meritandu independenti'a esistintiei nóstre politice prin bravur'a si sangele fiiloru nostri, trebuie acum se trecemu prin alte incercari, dificile si periculóse, pentru cà se garantamu acésta independintia contra ori ce ciocniri si pericole eventuale care i-ar compromite nu numai durat'a, dar' si esistinti'a. Trebuindu a ne conformá unui actu internationalu, de o valóre atàtu de inportanta cà aceea a tractatului din Berlin, suntemu pusi in positiune de a ne luptá cu cerintie si dificultati contradictorii si de a conciliá adoptarea unoru principii, acaroru veritate o recunóscemu si nu o contestamu, cu o aplicare, care se nu atinga, nici se distruga alte interese interióre de o ordine esentiala esistintiei si prosperarii unei natiuni.

Numai o unire, unu tactu si o prudentia exceptionala, din partea nóstra a tuturor, póte se conciliedie atâtea interese diverse si se tréca peste atâtea dificultati.

Suntemu o natiune juna, nascuta abia de ieri dupa atátia secolu de opresiune si de nedreptate, pentru a avea o vieti'a a sa propria si libera; aspiramu se intramu, prin propri'a nóstra vitalitate, in marea familia a Statelor libere din Europ'a; se scimu a ne pune la inaltimea noiei positiuni, ce ne-amu creatu si la care aspiramu, si se presentamu Europei spectacolulu unui poporu, care e demnu de a ocupá loculu ce i se ofere, care póte deveni unu centru de echilibru, de ordine si de civilizatiune in Orientulu Europei.

Petrusi de acésta veritate, stramosii nostri au sciutu in timpi totu atàtu de grei, a se stracurá prin grelele si durerósele incercari, spre a ne lasá noue mostenirea ce avemu astadi. Se ii imitam, se ne aretamu demni de densii, se scimu a pastrá mostenirea, a intari si a inbunatati caminulu parintescu.

Foste Adunari, fidele acestoru traditiuni, au declarat, prin voturi solemne, cà recunosc tractatulu din Berlin, si cà este locu a se revisui art. 7 din Constitutiunea nóstra.

Ele au facutu acésta declarare, cu o unanimitate, cu o abnegatiune si cu o prevedere, inlaturandu ori ce spiritu de partida, ori ce ure, ori ce remniscente, in càtu potemu afirma cà au castigatu o pagina ilustra in istori'a nóstra, si cà au fostu la inaltimea misiunei loru.

Totu astu-felu, suntemu incredintiati, voru sci se faca si Adunariile actuali de revisuire, care sunt chiamate a esecutá aceea ce natiunea a declarat prin fost'a sa representatiune nationala.

Proiectele provenite din iniciativ'a acestoru adunari s'au retrasu, séu s'au respinsu. Bine s'a facutu; si trebuie se ne felicitamu cà proiectulu

